

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 27/12
25.04.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija Bate Cvetkovića, predsednika veća, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev, Veska Krstajića i Biljane Sinanović, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Natašom Banjac, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog V.B. i dr, zbog krivičnog dela teško delo protiv opšte sigurnosti iz člana 194. stav 4. u vezi sa članom 187. stav 4. u vezi sa stavom 3. i 2. Krivičnog zakona Republike Srbije i dr, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz br. 74/12 od 30.03.2012. godine, podignutom protiv pravosnažne presude Apelacionog suda u Beogradu Kž1 927/2010 od 21.10.2011. godine, u sednici veća održanoj u prisustvu okrivljenog S.J. i njegovog branioca adv. L.M. iz P. i branioca okrivljenog V.B., adv. T.J. iz B., dana 25.04 2012. godine, doneo je

P R E S U D U

DELIMIČNO SE UVAŽAVA kao osnovan zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz.br. 74/12 od 30.03.2012. godine i UTVRĐUJE da je pravosnažnom presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 927/2010 od 21.10.2011. godine u delu koji se odnosi na okrivljenog V.B. (stav II izreke presude) povređen zakon u korist okrivljenog – član 368. stav 1. tačka 11. Zakonika o krivičnom postupku, dok se zahtev za zaštitu zakonitosti u preostalom delu koji se odnosi na okrivljenog S.J. (stav III izreke navedene drugostepene presude), ODBIJA kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Prvog opštinskog suda u Beogradu K 872/03-02 od 24.12.2008. godine, oglašeni su krivim, i to: okrivljeni V.B. i Ž.S. za krivično delo teško delo protiv opšte sigurnosti iz člana 194. stav 4. u vezi sa članom 187. stav 4. u vezi sa stavom 3. i 2. Krivičnog zakona Republike Srbije (KZ RS) i okrivljeni S.J. za krivično delo teško delo protiv opšte sigurnosti iz člana 194. stav 4. u vezi sa članom 187. stav 4. u vezi sa st. 2. KZ RS, pa je okr. V.B. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 27.05.1998. godine do 16.09.1998. godine, a okrivljenima Ž.S. i S.J. izrečene su uslovne osude, tako što su im utvrđene kazne zatvora u trajanju od po 10 meseci koje se neće izvršiti ako okrivljeni za vreme od četiri godine od pravosnažnosti presude ne učine novo krivično delo, s tim da će im se u slučaju opozivanja uslovne osude u utvrđene kazne uračunati vreme provedeno u pritvoru i to okr. Ž.S. od 27.05.1998. godine, a okr. S.J. od 28.05.1998. godine, do 16.09.1998. godine. Navedeni okrivljeni obavezani su na plaćanje troškova krivičnog postupka čija visina će biti određena posebnim rešenjem, a oštećeni su sa imovinskopravnim zahtevom upućeni na parnicu. Istom presudom, okr. V.R. oslobođen je od optužbe za krivično delo izazivanje opšte opasnosti iz člana 187. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RS i odlučeno da troškovi krivičnog postupka u odnosu na njega padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 927/2010 od 21.10.2011. godine, nakon održanog pretresa, u stavu I izreke, uvažanjem žalbe javnog tužioca Prvog opštinskog javnog tužilaštva u Beogradu, preinačena je navedena prvostepena presuda u odnosu na okr. Ž.S. samo u delu odluke o krivičnoj sankciji tako što je ovom okrivljenom, za krivično delo teško delo protiv opšte sigurnosti iz člana 194. stav 4. u vezi sa članom 187. stav 4. u vezi sa stavom 3. i 2. KZ RS izrečena uslovna osuda kojom mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od jedne godine i šest meseci koja se neće izvršiti ako okrivljeni za vreme od četiri godine od pravosnažnosti presude ne učini novo krivično delo, s tim da će mu se u slučaju opozivanja uslovne osude u utvrđenu kaznu uračunati vreme provedeno u pritvoru od 27.05.1998. do 16.09.1998. godine; u stavu II izreke, uvažanjem žalbi okr. V.B. i njegovog branioca preinačena je navedena prvostepena presuda u odnosu na okr. V.B., tako što je okrivljeni na osnovu člana 355. tačka 2. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP), oslobođen od optužbe za krivično delo teško delo protiv opšte sigurnosti iz člana 194. stav 4. u vezi sa članom 187. stav 4. u vezi sa stavom 3. i 2. KZ RS, s tim da troškovi krivičnog postupka u odnosu na ovog okrivljenog padaju na teret budžetskih sredstava; u stavu III izreke, uvažanjem žalbi okr. S.J. i njegovog branioca preinačena je ista prvostepena presuda u odnosu na

okr. S.J., tako što je okrivljeni na osnovu člana 355. tačka 2. ZKP, oslobođen od optužbe za krivično delo teško delo protiv opšte sigurnosti iz člana 194. stav 4. u vezi sa članom 187. stav 4. u vezi sa stavom 2. KZ RS, s tim da troškovi krivičnog postupka u odnosu na ovog okrivljenog padaju na teret budžetskih sredstava; dok je u stavu IV izreke odbijena kao neosnovana žalba branioca okr. Ž.S., adv. D.P.

Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz.br.74/12 od 30.03.2012. godine protiv navedene pravnosnažne presude Apelacionog suda u Beogradu (stav II i stav III izreke presude), zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev i utvrdi da je pobijanom presudom Apelacionog suda u Beogradu. u stavu II i III izreke presude, povređen zakon u korist okrivljenih V.B. i S.J.

Vrhovni kasacioni sud je postupio u smislu odredaba člana 422. stav 2 i 3. ZKP i održao sednicu veća u odsustvu obaveštenih Republičkog javnog tužioca i okr. V.B., a u prisustvu okr. S.J. i njegovog branioca adv. L.M. i branioca okr. V.B., adv. T.J., na kojoj je razmotrio spise predmeta, sa pobijanom pravnosnažnom presudom, pa je nakon ocene navoda iznetih u zahtevu za zaštitu zakonitosti, našao da je zahtev delimično osnovan, i to u pogledu bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP u delu pobijane presude koji se odnosi na okr. V.B. (stav II izreke presude).

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je pobijanom drugostepenom presudom, u označenom delu kojim je okr. V.B., primenom člana 355. tačka 2. ZKP, oslobođen od optužbe za krivično delo iz člana 194. stav 4. u vezi sa članom 187. stav 4. u vezi sa st. 3. i 2. KZ RS, učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP u korist okrivljenog.

Okr. V.B. je optužen i prvostepenom presudom oglašen krivim za radnju krivičnog dela koja se sastoji u postupanju protivnom blanketnom propisu iz člana 5. Zakona o prevozu opasnih materija, naime, da je kao odgovorno lice (direktor preduzeća) izdao nalog za prevoz amonijaka kamionom cisternom vozaču okr. Ž.S. i tako dozvolio da upravlja tom cisternom iako je znao da okr. S. nije završio obuku za prevoz opasnih materija i ne poseduje tzv. ADR sertifikat za prevoz opasnih materija i da zbog toga ne poznaje osobine, vrstu opasnosti i posledice koje amonijak može da izazove, čime je okr. V.B. izazvao konkretnu opasnost za život i telo ljudi, sa težom posledicom koja je nastupila u konkretnom slučaju u vidu smrti dva lica i težeg i lakšeg povređivanja više lica.

Nakon održanog pretresa, ocenjujući činjenice i dokaze u odnosu na radnju koja je ovom okrivljenom stavljena na teret i žalbene navode okr. V.B. i njegovog branioca, drugostepeni sud zaključuje (strana 13 stav drugi do strana 14 stav prvi drugostepene presude) da nije dokazano da je okr. V.B. inkriminisanom radnjom izazvao konkretnu opasnost za život i telo ljudi koja je uslov postojanja osnovnog dela iz člana 187. KZ RS i samim tim da nije dokazana ni odgovornost okrivljenog za nastupanje opisane teže posledice. Ovaj zaključak drugostepeni sud obrazlaže time da nema dovoljno dokaza o postojanju uzročne veze između radnje okrivljenog, davanja naloga za prevoz amonijaka licu koje ne poseduje sertifikat za prevoz opasnih materija i nastupanja konkretne opasnosti za život i telo ljudi, imajući u vidu da je osnovni uzrok eksplozije cisterne prepunjenost iste amonijakom, a ne prevoz ove opasne materije od strane lica koje ne poseduje odgovarajući sertifikat, odnosno da je u predmetnom slučaju konkretna opasnost stvorena tek kasnijom radnjom okr. Ž.S. preuzimanja na prevoz prepunjene cisterne, čime je prekinut kontinuitet uzročne veze između radnje okr. V.B. i nastanka konkretne opasnosti.

Međutim, prednjim zaključivanjem drugostepeni sud je svoje razloge o odlučnim činjenicama na kojima zasniva ocenu o nepostojanju dokaza da su radnjom okr. V.B. ostvarena obeležja krivičnog dela za koje je optužen, učinio protivrečnim sa razlozima koje daje kad iste odlučne činjenice uzima kao osnov za zaključak o postojanju, u radnjama okr. Ž.S., obeležja istog krivičnog dela.

Naime, po oceni drugostepenog suda, okr. Ž.S. kao odgovorno lice - vozač cisterne, krivično delo iz člana 194. stav 4. u vezi sa stavom 187. stav 4. u vezi sa stavom 3. i 2. KZ RS izvršio je radnjom suprotnom propisu iz člana 5. Zakona o prevozu opasnih materija, odnosno time što je preuzeo na prevoz opasnu materiju - amonijak bez završene obuke za prevoz opasnih materija usled čega nije imao saznanja u pogledu osobina, vrste opasnosti i posledica koje amonijak može da izazove, iako je znao da usled ovakvog propusta može nastupiti opasnost za život i telo ljudi, dok za iste činjenice koje se tiču ponašanja suprotnog citiranoj blanketnoj normi u

odnosu na odgovorno lice, direktora preduzeća okr. V.B., koji je naložio i dozvolio prevoz amonijaka vozaču koji nije stručno osposobljen za rukovanje i prevoz opasnih materija i ne poseduje s tim u vezi neophodan sertifikat, drugostepeni sud nalazi da nisu od značaja za odgovornost okr. V.B. Navedena protivrečnost razloga drugostepene presude u delu u kom je oslobodio od optužbe okrivljenog V.B., sa razlozima datim u odnosu na okrivljenog Ž.S., koji je za iste činjenice oglašen krivim i osuđen, te tako prvostepena presuda potvrđena u pogledu ocene da je dokazano krivično delo i krivica ovog okrivljenog, predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, koja je učinjena u korist okrivljenog V.B., što osnovano ističe javni tužilac u zahtevu i u tom delu zahtev je uvažen.

U zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca izneta je tvrdnja da je drugostepenom presudom učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP i u delu kojim je okr. S.J. u smislu člana 355. tačka 2. ZKP oslobođen od optužbe za krivično delo iz člana 194. stav 4. u vezi sa članom 187. stav 4. u vezi sa stavom 2. KZ RS i da se ta povreda ogleda u protivrečnosti razloga presude, međusobno i sa stvarnim stanjem izvedenih dokaza, u pogledu zaključka drugostepenog suda da nema dovoljno dokaza o postojanju uzročne veze između radnje za koju je okr. S.J. optužen i nastupanja konkretne opasnosti za život i telo ljudi.

Međutim, po oceni Vrhovnog kasacionog suda, ovi navodi zahteva nisu osnovani. Okr. S.J. optužbom je stavljeno na teret da kao odgovorno lice – rukovodilac pogona u skladištu A.P., kritičnom prilikom, nije postupio po tehničkim pravilima o zaštitnim merama propisanim u tački 3.2.1. Standardne procedure o utovaru i isporuci amonijaka u vagon cisterne i time izazvao opasnost za život ljudi, na taj način što je dozvolio da se cisterna napuni količinom od 2440 kg amonijaka, a da prethodno nije pregledao i overio Izveštaj o pregledu cisterne, usled čega je ovako prepunjena cisterna zbog porasta dnevne temperature i porasta pritiska u njoj eksplodirala na Zrenjaninskom putu.

Na osnovu ocene dokaza izvedenih na pretresu pred drugostepenim sudom i žalbenih navoda okr. S.J. i njegovog branioca, drugostepeni sud je izveo pravilan zaključak, za koji je dao jasne i neprotivrečne razloge, da propuštanje radnje pregleda Izveštaja o pregledu cisterne, nije u uzročnoj vezi sa nastupanjem opasnosti za život i telo ljudi, te samim tim ne stoje navodi zahteva da su u presudi dati međusobno protivrečni razlozi. Naime, ta radnja, a kako to i obrazlaže drugostepeni sud, prema Standardnoj proceduri prethodi radnji upućivanja cisterne na punjenje (te tako i samom punjenju pa i eventualnom prepunjavanju), a osnovni uzrok navedene posledice jeste upravo prepunjenost cisterne, a ne njene eventualne tehničke neispravnosti (što je predmet Izveštaja o pregledu cisterne), koje činjenice niti su u postupku utvrđene niti se stavljaju na teret okr. J. kao što mu se optužnim aktom na teret ne stavlja ni da je propustio izvršiti kontrolu cisterne nakon punjenja, u smislu provere dozvoljene količine amonijaka u cisterni.

Iz iznetih razloga, Vrhovni kasacioni sud je odlučio kao u izreci ove presude, na osnovu odredaba člana 30. stav 1. Zakona o uređenju sudova ("Službeni glasnik RS", broj 116/08) u vezi sa članom 420. ZKP, a primenom odredaba člana 425. stav 2. i člana 424. ZKP, s tim da je uvažanjem zahteva za zaštitu zakonitosti u odnosu na okr. V.B., budući da je zahtev podignut na štetu okrivljenog, samo utvrdio da je pobijanom pravnosnažnom presudom Apelacionog suda u Beogradu povređen zakon u korist ovog okrivljenog, ne dirajući u navedenu pravnosnažnu presudu.

Zapisničar-savetnik

Predsednik veća-sudija

Nataša Banjac,s.r.

Bata Cvetković,s.r.

